

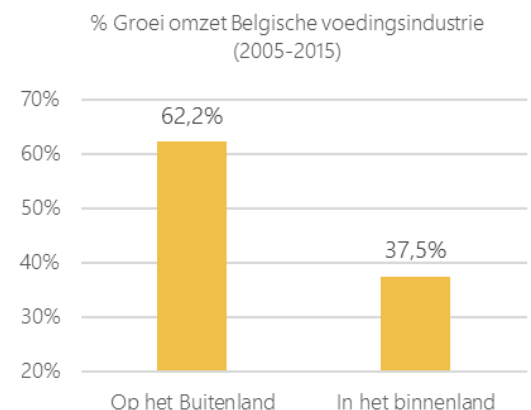
Protectionisme: Rem op de groei van de Belgische voedingsindustrie

De kwaliteit, diversiteit en innovatie van Belgische voeding krijgt internationaal steeds meer erkenning. Dankzij die sterktes, die de sector met 'Food.be – Small country. Great food.' wereldwijd in de kijker zet, konden Belgische voedingsproducenten steeds meer exporteren. Dat succesverhaal maakte van de voedingsindustrie de grootste industriële werkgever van het land.

Maar de golf van protectionisme die de wereld lijkt te overspoelen dreigt dat succesverhaal af te remmen. Protectionisme is de rode draad van de Russische boycot, over de Brexit naar de verplichte oorsprongsetikettering tot de weerstand tegen CETA en het beleid van president Trump. FEVIA ijvert dan ook voor een eerlijk en open handelsbeleid waarbij Belgische voedingsbedrijven kunnen groeien door hun sterktes uit te spelen.

Export zorgt voor groei en jobs

- De Belgische voedingsindustrie is goed voor 48 miljard euro omzet. De helft van de omzet komt van de export.
- Export is de motor achter de groei van de voedingsindustrie. De export groeide de voorbije 10 jaar met gemiddeld 5%.
- De Belgische markt staat onder druk: de groei op de binnenlandse markt zwakt structureel af en was in 2015 met -1% zelfs negatief.
- De Belgische voedingsindustrie stelt op dit moment 90.000 mensen rechtstreeks tewerk.
- Om ook in de toekomst te groeien en *jobs, jobs, jobs* ook echt in de praktijk te brengen, is export cruciaal.

Discover the quality, diversity and innovation of Belgian food & drinks on www.food.be

Protectionistische golf bedreigt onze open economie

Van de Russische handelsboycot, over de Brexit naar de verplichte oorsprongsetikettering tot de weerstand tegen CETA en het Americy First verhaal van president Trump: een golf van protectionisme lijkt de hele wereld te overspoelen. Dat protectionisme steekt in verschillende gedaantes de kop op en telkens dreigt een kleine, open economie als België aan het kortste eind te trekken.

Russische handelsboycot

- Vladimir Poetin gaf in de zomer van 2014 het startschot door Europese landbouw- en voedingsproducten te boycotten.
- De export van de Belgische voedingsindustrie is sindsdien met 60% teruggevallen. Vlees, groenten en de meeste zuivelproducten komen het land niet meer binnen.
- De boycot leidde tot een overaanbod, dalende prijzen en een diepe crisis in de getroffen sectoren.

Brexit

- Het Verenigd Koninkrijk is de vierde grootste afzetmarkt voor Belgische voeding en is goed voor 10% van onze totale export: de Brexit kan dus mogelijk een grote en wellicht weinig positieve invloed hebben op de exportcijfers van de Belgische voedingsindustrie.
- De export naar het Verenigd Koninkrijk vertegenwoordigt 2,2 miljard euro of 9,2% van totale export en steeg in 2015 met 6%.
- De invloed op de korte termijn – door de koers van de Britse Pond – is inmiddels duidelijk: in de twee maanden na de Brexit is onze export naar het VK met 6,4% afgenomen tegenover dezelfde periode vorig jaar.
- Nu premier May aankondigde dat de VK voor een 'harde' Brexit kiest vreest de Belgische voedingsindustrie vooral mogelijke protectionistische maatregelen, zoals bijkomende importheffingen. Dit zou het exportmodel van Belgische voeding zwaar kunnen treffen en moeten we absoluut vermijden.

Verplichte oorsprongsetikettering van Frankrijk tot ...

- De Europese Commissie gaf in juni 2016 het groen licht aan Frankrijk om gedurende twee jaar een verplichte oorsprongsetikettering (Country of Origin Labeling) voor melk en vlees als ingrediënten in voeding "uit te testen". Sindsdien hebben tal van andere Europese landen, waaronder Italië, aangegeven gelijkaardige initiatieven te willen nemen.
- Het initiatief van de Franse overheid is overduidelijk een vorm van protectionisme en treft vooral producenten uit kleinere landen met een open economie zoals België.

Discover the quality, diversity and innovation of Belgian food & drinks on www.food.be

- Voor FEVIA ondergraaft deze politieke beslissing van de Europese Commissie het principe van de eengemaakte Europese markt. De sector roept de Belgische overheden dan ook op om de nodige stappen te zetten om verder protectionisme in Europa een halt toe te roepen.
- Frankrijk blijft als belangrijkste handelspartner verantwoordelijk voor een vijfde van de totale Belgische uitvoer aan voedingsproducten.
- De export van vlees- en zuivelproducten naar Frankrijk daalt echter sinds de aankondiging van de verplichte Country of Origin Labeling.

CETA

- De export van Belgische voeding naar Canada nam tussen 2011 en 2015 met een vierde toe, naar 123 miljoen euro in 2015.
- Het vrijhandelsakkoord CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement - CETA), dat Canada en de EU in 2014 afsloten en dat wellicht in 2017 van kracht zal worden, kan de export verder laten groeien. CETA maakt het mogelijk om het gros van de Europese landbouw- en voedingsproducten tolvrij naar Canada te exporteren en omvat het engagement om vlugger (fyto)sanitaire belemmeringen weg te werken.
- CETA tegenhouden zou met andere woorden een mogelijke groeiversnelling naar één van de meest veelbelovende exportmarkten tegenhouden. Wij roepen de verschillende overheden dan ook op tot een snelle ratificatie van het integrale verdrag.
- Wij hopen dat de perikelen rond CETA niet leiden tot een hernationalisatie van het Europees handelsbeleid.

Trump's "America First" politiek

- De verkiezing van Donald Trump betekent waarschijnlijk het einde van het TTIP-handelsverdrag dat de EU en de VS reeds enkele jaren onderhandelen.
- Het is duidelijk dat president Trump kiest voor een radicaal andere handelspolitiek dan zijn voorganger. Voor de concrete gevolgen op de export van Belgische voeding naar de VS is het echter nog koffiedik kijken.
- FEVIA volgt deze evoluties met verhoogde interesse op en waarschuwt voor politieke initiatieven die aanleiding geven tot beslissingen die onze export in het gedrang brengen.

Discover the quality, diversity and innovation of Belgian food & drinks on www.food.be

Vooruitkijken naar de toekomst: inzetten op onze sterktes

De bedreigingen voor de Belgische voedingsindustrie zijn reëel maar mogen geen reden tot paniek zijn. Integendeel, we moeten:

- Resoluut in ons exportmodel blijven geloven en de voordelen van vrijhandel verdedigen.
- Proactief blijven innoveren en nieuwe exportmarkten aanboren.
- Meer dan ooit de kwaliteit, innovaties en diversiteit van onze Belgische voedingsproducten wereldwijd in de kijker zetten, zonder zelf aan protectionisme te doen.

Het is tijd om de handen in elkaar te slaan en alvast in eigen land de remmen op de groei weg te werken. De btw op voeding en dranken, de verpakkingstaks, de kilometerheffing, de meerkosten op de energierekening, het Groene Punt, de zogenaamde "gezondheidstaks", de verhoging van accijnzen op dranken, enzovoort: we moeten beseffen dat een opeenstapeling van taksen en heffingen bedrijven in een kleine, open economie als België minder competitief maakt. Het laatste kwartaalverslag van het Prijzenobservatorium legt nogmaals de vinger op de wonde: de prijzen van voeding en dranken stijgen in ons land, door die opeenstapeling van taksen en heffingen, sneller dan in de buurlanden.

FEVIA reikt de hand aan de overheden om constructief het debat over de toekomst van de voedingsindustrie aan te gaan. Om duurzame groei vol te houden, legt de voedingsindustrie zelf een aantal concrete voorstellen op tafel:

1. Het opstellen van een ambitieus gezondheidsplan samen met alle betrokken stakeholders. Zo'n "health in all policies" beleid kan alleen slagen indien de verschillende overheden in België samenwerken en een gezondheidsbeleid ambitieuzer zien dan het opleggen van een "gezondheidstaks". Dat de federale overheid in november 2016 de verdere verhoging van de "gezondheidstaksen" in de diepvries stak is dan ook een stap op de goede weg.
2. Het verder afbouwen van de loonkostenhandicap van de voedingsindustrie, die na de taks-shift nog steeds 17,4% bedraagt. FEVIA pleit ervoor om dat te doen door de loonvorming en de automatische loonindexering in België te hervormen.
3. Het bevroren van de meerkosten op elektriciteit, die voor de voedingsindustrie met 200% stegen in de voorbije 8 jaar.
4. We moeten er als België bij stilstaan dat wij voeding en dranken produceren waar wereldwijd vraag naar is. Maak voeding en dranken dan ook top of mind tijdens alle toekomstige onderhandelingen, te beginnen met de ambitie om te gaan voor een trade friendly Brexit.
5. Laten we niet twijfelen om die wereld te laten kennismaken met het beste dat ons land te bieden heeft want wij zijn fier op onze voedingsproducten. FEVIA roept de overheden en de bedrijven op om samen onze sterktes te promoten met Food.be - Small country. Great food.!

Discover the quality, diversity and innovation of Belgian food & drinks on www.food.be